

Αθήνα, 23/07/2010

Αρ. Πρωτ.: Εξ./370/2010

Θέμα : Οι ανακοινώσεις της Υπουργού Παιδείας για το «Σχέδιο για την Έρευνα, Όραμα για την Έξυπνη Ανάπτυξη»

Η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της δράσης «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ», αποτελεί πρώτη ένδειξη ότι η «ραστώνη» στην οποία είχαν περιέλθει οι υπηρεσίες της ΓΓΕΤ, όχι βεβαίως με ευθύνη των υπαλλήλων της, μπορεί να ξεπεραστεί.

Όλοι έχουμε κατανοήσει το μέγεθος της δημοσιονομικής κρίσης στην οποία βρίσκεται η χώρα μας. Ο καθείς έχει τις απόψεις του για τις αιτίες και τους υπαίτιους. Αποτελεί όμως κοινή παραδοχή ότι στις κοινωνίες της γνώσης τα επίπεδα ανταγωνιστικότητας μιας οικονομίας δεν εξαρτώνται τόσο από τη μείωση του μισθολογικού κόστους, όσο από την ικανότητα ανάπτυξής της, προϋπόθεση της οποίας είναι η ενίσχυση της βασικής και στοχευμένης έρευνας, που οδηγεί στη δημιουργία νέας γνώσης και στην ενσωμάτωση καινοτόμων ιδεών στην οικονομική και κοινωνική ζωή γενικότερα. Με αυτή την έννοια η επένδυση δημόσιων πόρων στην έρευνα δεν αποτελεί σπατάλη αλλά επένδυση στο μέλλον. Ελπίζουμε να προκηρυχτούν σύντομα και οι επόμενες δράσεις τις οποίες έχει προαναγγείλει το Υπουργείο και ότι θα ακολουθηθούν διαφανείς διαδικασίες αξιολογήσεων.

Σχετικά με τη «Νέα Αρχιτεκτονική του Ερευνητικού Ιστού»:

- Η οριζόντια διαμόρφωση ενός ενιαίου ερευνητικού χώρου που θα ενθαρρύνει την αλληλεπίδραση και τη συνέργεια των ΑΕΙ, των Ερευνητικών Κέντρων (ΕΚ) και του παραγωγικού ιστού, αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την ενίσχυση της θέσης της χώρας μας στο πλαίσιο του νέου παγκόσμιου καταμερισμού εργασίας, ο οποίος βρίσκεται σε εξέλιξη.
- Η διαμόρφωση του ενιαίου χώρου εκπαίδευσης-έρευνας, που περιλαμβάνει όλα τα επίπεδα του εκπαιδευτικού (από το Δημοτικό, το Γυμνάσιο και το Λύκειο ως την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και τη Δια Βίου Μάθηση) και του ερευνητικού συστήματος, είναι κρίσιμη για τη μελλοντική πορεία της χώρας. Ο ενιαίος αυτός χώρος εμπεριέχει το σπέρμα ενός οικουμενικού προτύπου Παιδείας, που συνδέει αρμονικά τη

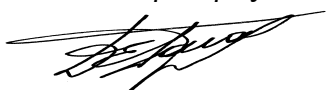
μεταβίβαση της εκάστοτε συσσωρευμένης γνώσης στις νέες γενιές με τη διεύρυνση των οριζόντων της γνώσης, μέσω της συνεχούς αναζήτησης, της αμφισβήτησης, της πειραματικής διαδικασίας και του έλλογου συνειρμού.

- Οι όροι και οι διαδικασίες διαμόρφωσης, ωστόσο, ενός ενιαίου χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης-έρευνας, παραμένουν ασαφείς στη «Νέα Αρχιτεκτονική του Ερευνητικού Ιστού». Σε ό,τι αφορά τα ΕΚ, είναι σημαντικό να παρατεθούν ορισμένα στοιχεία: Αν και το ερευνητικό δυναμικό των ΕΚ (περί τους 700) αντιπροσωπεύει ποσοστό μικρότερο του 5% του συνόλου του ερευνητικού δυναμικού των ΑΕΙ (περί τους 17000), επιτυγχάνει ποσοστά συμμετοχής άνω του 40% στα ευρωπαϊκά προγράμματα και αντίστοιχα ποσοστά σε δημοσιεύσεις. Σε όρους οικονομικών πόρων, κατά το έτος 2008, τα ΕΚ προσέλκυαν περί τα 150 Μ€ από εξωτερικές χρηματοδοτήσεις, ενώ η δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού (κυρίως μισθοδοσία) ανήλθε στο ποσό των 90 Μ€. Το εκπαιδευτικό έργο των ΕΚ είναι επίσης αξιόλογο. Τα Ερευνητικά Κέντρα της χώρας έχουν μια μακρόχρονη παράδοση εξωτερικών αξιολογήσεων, οι οποίες ξεκίνησαν το 1985, με την (από μηδενική βάση) κρίση όλου του ερευνητικού δυναμικού. Ενώ όμως, οι μηχανισμοί αποτίμησης και λογοδοσίας των ΕΚ προς την Πολιτεία και τους φορολογούμενους πολίτες υπήρξαν εκτεταμένοι και συνεχείς (εν μέσω, μάλιστα, γενικευμένης αδιαφάνειας και ουσιαστικής έλλειψης μηχανισμών ελέγχου στο Δημόσιο Βίο κατά τα τελευταία έτη, όπως εκ του αποτελέσματος διαφάνηκε), δυστυχώς, η Πολιτεία ούτε ανέδειξε ούτε αξιοποίησε την πρωτοπορία αυτή. Αντίθετα, σε πολλές περιπτώσεις αδίκησε κατάφωρα την ερευνητική κοινότητα, με πρόσφατο παράδειγμα την προταθείσα «αναδιάταξη Χατζηδάκη». Ακόμη, είναι ενδεικτικό ότι το ερευνητικό σύστημα κινδυνεύει να τεθεί θεσμικά υπό την «επιτροπεία» των Πανεπιστημίων (στην πράξη, μικρής ομάδας υψηλόβαθμων Πανεπιστημιακών), ως απλώς επικουρικό του ερευνητικού έργου των ΑΕΙ. Η ερευνητική κοινότητα απαιτεί την άρση αυτής της ασυμμετρίας και την καθιέρωση σχέσεων λειτουργικής ισοτιμίας μεταξύ των δύο συστημάτων. Βασικό στοιχείο της διαμόρφωσης του ενιαίου χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης-έρευνας είναι η **ισότιμη συμμετοχή μελών ΔΕΠ και Ερευνητών σε όλα τα όργανα επεξεργασίας και καθορισμού της ερευνητικής και της συναφούς εκπαιδευτικής (διδασκτορικά και μεταπτυχιακές σπουδές) πολιτικής της χώρας καθώς και στα εκλεκτορικά σώματα των ΑΕΙ-ΕΚ.**

Οι Ερευνητές, όπως και η πλειονοψηφία των πολιτών αυτής της χώρας, είναι έτοιμοι να αναλάβουν τις ευθύνες, αλλά και να διεκδικήσουν τους καρπούς που τους αναλογούν. Ευθύνη της Πολιτείας είναι να αποδείξει ότι εννοεί αυτά που επαγγέλλεται.

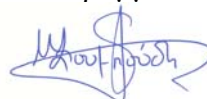
Για το Δ.Σ. της Ένωσης Ελλήνων Ερευνητών¹

Ο Πρόεδρος

Δημήτρης Ε. Λουκάς

Η Γ. Γραμματέας

Μαρία Θ. Στουμπούδη

Κοινοποίηση:

Κυρία Άννα Διαμαντοπούλου, Υπουργό Παιδείας, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, yourgos@ypepth.gr

Κύριο **Ιωάννη Πανάρετο**, Υφυπουργό Παιδείας, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, deputy_minister_contact@ypepth.gr

Κυρία **Έφη Χριστοφιλοπούλου**, Υφυπουργό Παιδείας, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, evychrist@parliament.gr

Κύριο **Αχιλλέα Μητσό**, Γενικό Γραμματέα Έρευνας & Τεχνολογίας, , Μεσογείων 14-18, 115 10 Αθήνα, secgenof@gsrt.gr

Κύριο **Βασίλειο Κουλαϊδή**, Γενικό Γραμματέα Υπουργείου Παιδείας, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, koulaidi@uop.gr

Κύριο **Βασίλειο Παπάζογλου**, Ειδικό Γραμματέα Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, papazog@deslab.ntua.gr

Κυρία **Ιφιγένεια Ορφανού**, Ειδική Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, Πιπτακού 2-4 & Περιάνδρου Τ.Κ 10558 ΑΘΗΝΑ, i.orfanou@epeaek.gr

Κύριο **Ευθύμιο Μπάκα**, Γενικό Γραμματέα Διά Βίου Μάθησης, Αχαρνών 417 Αθήνα Τ.Κ. 111 43, gsae@gsae.edu.gr

¹**Δημήτρης Ε. Λουκάς**: ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ, Ινστιτούτο Πυρηνικής Φυσικής, Πατριάρχου Γρηγορίου και Νεαπόλεως, 1530 Αγία Παρασκευή. Τηλ. 210 6503415, e-mail: loukas@inp.demokritos.gr

Μαρία Θ. Στουμπούδη: Ελληνικό Κέντρο Θαλασσιών Ερευνών, Ινστιτούτο Εσωτερικών Υδάτων, Τ.Θ. 712, 19013 Ανάβυσσος Αττικής. Τηλ. 2291076392, Fax 2291076419, e-mail: mstoum@ath.hcmr.gr